

РЕШЕНИЕ

№ 3590

гр. София, 03.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 14.05.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

ЧЛЕНОВЕ: Мария Ситнилска

Елка Атанасова

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **2894** по описа за **2021** година докладвано от съдия Катя Аспарухова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от АПК, вр. чл. 63 от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба от Дирекция „Инспекция по труда“ – С. (ДИТ – С.), чрез юрисконсулт П. П., СРЕЩУ Решение № 20001589 от 05.01.2021г. на Софийски районен съд (СРС), НО, 129-ти с-в, постановено по н.а.х.д. № 8117/2020г., с което е отменено Наказателно постановление (НП) № 22-006734/09.06.2020г., издадено от директора на Дирекция „Инспекция по труда“ – С., с което на основание чл. 414, ал. 1 от Кодекса на труда (КТ) на [фирма] (с предишно наименование [фирма]), ЕИК[ЕИК], [населено място], е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 10 000 лв. за извършено нарушение на чл. 402, ал. 2, вр. с ал. 1, т. 2 от КТ.

С жалбата се релевират доводи за неправилност на съдебното решение поради противоречието му с материалния закон. Развиват се аргументи, че неправилно районният съд е тълкувал нормата на чл. 3, т. 3 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, като е приел, че същата има обратно действие, което е възстановило срока за изпълнение на указания на контролните органи на ДИТ – С. до 09.04.2020г. и поради това към датата на съставяне на АУАН - 19.03.2020г., следва да се приеме, че не е налице нарушение. Касаторът намира, че тълкуването на посочената норма касае сроковете за страните в административните производства, но няма приложение спрямо задължителните за изпълнение предписания на контролните

органи, чиито срокове не спират да текат след 13.03.2020г. Моли съда да отмени съдебното решение и да се произнесе по съществото на спора, като потвърди изцяло издаденото НП като правилно и законосъобразно.

В съдебно заседание касаторът се представлява от юрк. С., която поддържа жалбата по изложените в нея съображения. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът – [фирма], не се представлява в съдебно заседание. Чрез процесуалния представител Б. К. оспорва касационната жалба като недопустима и неоснователна чрез депозиран писмен отговор. Развиват се аргументи в подкрепа на приетото от районния съд с атакуваното решение. Моли за оставяне в сила на решението на СРС и присъждане на деловодни разноски.

Прокурор от СГП изразява становище, че касационната жалба е основателна и доказана, моли да бъде уважена.

След като се запозна с обжалваното съдебно решение, обсъди наведените касационни основания, доводите на страните и доказателствата по делото, Административен съд София – град, Деветнадесети касационен състав, след съвещание, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 211 от АПК от надлежна страна и се явява процесуално допустима.

Разгледана по същество, същата е частично основателна.

От фактическа страна районният съд е установил следното след пълен и обоснован анализ на събраните доказателства и доказателствени средства:

Във връзка със сигнал от служители на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя С. П., със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], вх.Д, ет. 1, офис 23, за нарушения на трудовото законодателство (както се установява от разпита на актосъставителя) е извършена проверка по спазване на трудовото законодателство по отношение на това дружество, състояла се на 07.01.2020г., 21.01.2020г., 28.01.2020г., 10.02.2020г. и 18.02.2020г., за което е съставен Протокол за извършена проверка изх. № ПР1939058/18.02.2020г. Служителите на ДИТ – С. констатирани, че от дадените на основание чл. 404, ал. 1, т. 1 и т. 12 от КТ 19 бр. задължителни предписания с Протокол за извършена проверка изх. № ПР1932723/28.11.2019г. 14 бр. не са изпълнени. В тази връзка при последваща проверка по спазване на трудовото законодателство, състояла се в периода от 18.02.2020г. до 19.03.2020г. на упълномощеното лице на [фирма] – Н. В. К. на 18.02.2020г. на основание чл. 45, ал. 1 от АПК е връчена призовка за явяване в ДИТ - С. на 19.03.2020г. в 14:00 ч. за представяне на посочените в призовката документи на дружеството, а именно графици за работа и/или присъствени форми за периода от месец 11.2019г. до месец 02.2020г. и ведомост за работна заплата за месец 01.2020г., ведно с платежни документи за изплащането на заплатите за посочения месец. На същата дата – 18.02.2020г., на основание чл. 40, ал. 2 от ЗАНН била връчена на К. покана за явяване в сградата на ДИТ – С. на 19.03.2020г. за съставяне на акт/актове за установяване на административни нарушения по чл.415, ал.1 от КТ и по чл.402, ал.2, вр. ал.1, т.2 от КТ и чл.75а, ал.2 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност.

На 19.03.2020г. не се явил законен или упълномощен представител на дружеството и не били представени изисканите документи с призовката по чл. 45, ал. 1 от АПК. Предвид това е прието, че с непредставянето на документите, изискани с призовка от

18.02.2020г., упълномощеното лице на дружеството не е оказало съдействие на контролния орган от инспекцията по труда да изпълни служебните си задължения, което представлява нарушение на чл. 402, ал. 2, вр. с ал. 1, т. 2 от КТ, за което срещу дружеството е съставен АУАН с идентично описание на фактичката обстановка и посочената правна квалификация. Въз основа на така съставения АУАН е издадено процесното НП, с което дружеството е санкционирано с налагане на имуществена санкция в размер на 10 000 лв. на основание чл. 414, ал. 1 от КТ.

За да отмени НП, СРС е приел, че при издаване на АУАН и НП са спазени изискванията на чл. 42 и чл. 57 от ЗАНН, издадени са от компетентни органи в сроковете по чл. 34 от ЗАНН, поради което не са налице формални основания за отмяна на НП, като наред с това не са ограничени процесуалните права на нарушителя и правото му на защита. По същество съдът е приел за недоказано, че на 19.03.2020г. дружеството е извършило вмененото му нарушение на чл. 402, ал. 2 от КТ, тъй като според състава придаденото на нормата на чл. 3, т. 3 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение обратно действие е заличило с обратна сила последиците от изтичане на срока – на 19.03.2020г., за изпълнение на указанията, дадени от контролните органи на ДИТ – С., макар на датата на съставяне на АУАН – отново 19.03.2020г., законът да не е обнародван, следователно не е бил част от позитивното право. С тези мотиви съдът е приел, че административно-наказващият орган е следвало, като вземе предвид тази разпоредба, да не издаде НП, тъй като липсва нарушение, съответно то се явява незаконосъобразно.

Така постановеното решение на въззивния съд касационната инстанция намира за неправилно поради противоречието му с материалния закон по следните съображения:

По делото не се спори относно фактите, по-конкретно относно това, че на 18.02.2020г. упълномощен представител на дружеството /пълномощно с нот. Заверка на подпис от 15.07.2019г. на л. 56-57/ е приел призовка /л.51-52/ за явяване в ДИТ – С. и представяне на изисквани във връзка със започналата проверка документи, касаещи изпълнение на дадени на основание чл. 404, ал. 1, т. 1 и т. 12 КТ задължителни предписания от контролните органи от ДИТ –С.. Основанието за задължаването на дружеството да изпълни посоченото в призовката е чл. 402, ал. 2 от КТ, вр. с чл. 402, ал. 1 от КТ, който гласи, че „работодателите, органите по назначаването, длъжностните лица, работниците и служителите са длъжни да оказват съдействие на контролните органи при изпълнение на техните функции“. Тази норма въвежда едно задължение за работодателите и наетите от тях лица да съдействат на контролните органи при изпълнение на служебните им задължения по контрол относно спазване на трудовото законодателство. В случая с неизпълнението на това задължение дружеството е създавало пречки за извършване на проверка и евентуално констатиране на нарушение, които не могат да бъдат преодолени, тъй като за извършването на проверка по изпълнение на задължителните предписания служителите на ДИТ – С. са обвързани от представените от работодателя доказателства, които се намират при него и не могат да бъдат набавени по служебен път.

Според настоящия касационен състав районният съд неправилно е тълкувал нормата на чл. 3, т. 3 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020г., обн. ДВ. бр.28 от 24 март 2020г., в сила от 13.03.2020г. Последната предвижда, че за срока от 13 март

2020г. до отмяната на извънредното положение спират да текат сроковете за изпълнение на указания, дадени от административен орган на страни или участници в производства, с изключение на производства по Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове. В процесния случай е налице неизпълнение на задължение на ЮЛ, произтичащо от обвързващо предписание на контролен орган да представи документи във връзка с висяща проверка, а не на указания в административните производства, каквито са визирани в тълкуваната норма. Последните са от значение за упражняване на права на лицата и неизпълнението им е свързано с неблагоприятни последици, изразяващи се в невъзможност или пропускане на срока същите да бъдат защитени/упражнени, например указания за допълнително представяне на документи, които са необходими за решаване на поставения пред административния орган въпрос и издаване на административен акт, или за уточняване на отправеното към него искане. Но те нямат нищо общо със задължението на лицата, което произтича от изпълнението на предоставените на контролните органи правомощия да извършват проверки и в тази връзка да изискват определено съдействие при изпълнение на функциите им, в случая за представяне на документи, необходими за проверката, което влече административно-наказателни санкции. В този смисъл е разпоредбата на чл. 402, ал. 1 КТ, която визира правомощията на контролните органи на Главна дирекция „Инспекция по труда“, които следва да търпят предприятията при извършване на проверки, и да оказват съдействие за осъществяването им съобразно нормата на чл. 402, ал. 2 от КТ. Обратното тълкуване е лишено от смисъл и би стимулирало противоправното поведение на субектите, необезпокоявани от държавните органи, на които е предоставена компетентност да предотвратяват и пресичат правонарушенията. Поради това срокът за представяне по отношение на изисканите с призовката документи не е спрял, считано от 13.03.2020г. до 09.04.2020г., и е изтекъл на 19.03.2020г., както е посочено в АУАН и НП.

По изложените съображения не се споделят изводите на районния съд относно липсата на нарушение на чл. 402, ал. 2, вр. с ал. 1, т. 2 КТ от страна на [фирма] /понастоящем [фирма]/ към 19.03.2020г. Посочените в призовката документи са надлежно изискани от контролните органи на 18.02.2020г., като за периода от над месец дружеството е имало възможност да се снабди с тях и да ги представи за извършване на проверката. В тази връзка настоящата инстанция намира за неоснователни възраженията, че поради извънредното положение дружеството не е могло да се снабди с тях, а освен това, видно от цитираната в жалбата пред СРС покана до [фирма], е поискана счетоводна информация от последното със срок на представяне – 20.04.2020г., тоест месец след съставяне на АУАН №22-006734 от 19.03.2020г., въз основа на който е издадено процесното НП. Датата на изпращане на тази покана не се установява, но по делото е представена разпечатка от електронна поща, от която е видно, че на 23.04.2020г. – тоест след изтичане на срока за това и съставяне на АУАН, е изпратено искане в електронна форма до [фирма] за предоставяне на счетоводна информация. Поради изложеното настоящият касационен състав намира за доказано вмененото на дружеството нарушение, като от обективна страна покрива състава на чл. 402, ал. 2, вр. с ал. 1, т. 2 от КТ, който е посочен в АУАН и НП.

На следващо място, относно възраженията за наличие на основания за квалифициране на случая като маловажен следва да се отбележи, че настоящият

случай не разкрива по-ниска степен на обществена опасност спрямо типичните нарушения от същия вид. Напротив, по гореописаните съображения настоящият състав намира, че жалбоподателят е имал достатъчно време да се снабди с необходимите за проверката документи и да ги представи на контролните органи, а нарушенията, които са установени и е предписано отстраняването им са многобройни. С бездействието си дружеството не само че не оказва съдействие на служителите на ДИТ – С., но и ги възпрепятства да установяват дали тези нарушения са отстранени. От друга страна, следва да бъде отбелязано, че процесните нарушения, констатирани с Протокол изх. № ПР1932723/28.11.2019г. засягат в голяма степен правата на наетите от дружеството лица, доколкото касаят изплащане на дължимото трудово възнаграждение и обезщетение за неизползван платен отпуск.

Спрямо нарушението е приложена санкционната разпоредба на чл. 414, ал. 1 от КТ, съгласно която „работодател, който наруши разпоредбите на трудовото законодателство извън правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с имуществена санкция или глоба в размер от 1500 до 15 000 лв., а виновното длъжностно лице, ако не подлежи на по-тежко наказание - с глоба в размер от 1000 до 10 000 лв.“. В случая е наложено наказание близо до максимума, като са изложени мотиви от административно-наказващия орган в тази връзка, които обаче не са достатъчно конкретни и следователно съдът е възпрепятстван да извърши преценка относно тяхната обосновааност. Освен това целите на наказанието по чл. 12 от ЗАНН могат да бъдат постигнати с налагане на наказание в по-нисък размер. С оглед на това и като съобрази средно високата степен на обществена опасност на нарушението, за което критерий е броят на извършените нарушения, нежеланието на нарушителя да съдейства и дори създаване на пречки на контролните органи да упражняват функциите си, както и характера и кръга на засегнатите обществени отношения – в случая е нарушен както общественият интерес, така и правата на отделните служители, спрямо които са извършени нарушения, констатирани с Протокол за извършена проверка № изх. ПР1932723/28.11.2019г., настоящият касационен състав намира, че наказанието следва да бъде определено около средните стойности, въведени с нормата на чл. 414, ал. 1 КТ. С тези мотиви след отмяна на решението на СРС като неправилно, следва да бъде потвърдено НП, като се намали определеното наказание от „имуществена санкция“ в размер на 10 000 лв., на имуществена санкция в размер на 5000 лв.

При този изход на делото и с оглед своевременно заявената претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на жалбоподателя, съдът следва да осъди ответника да му заплати сумата в размер на 50 лв. на основание чл. 63, ал. 5 от ЗАНН, във вр. с чл. 37 от Закона за правната помощ, във вр. с чл. 27е от Наредба за заплащането на правната помощ, съразмерно с уважената част от жалбата.

На ответната страна с оглед частичното уважаване на жалбата и заявената претенция за присъждане на деловодни разноски, ведно с представени доказателства за ползване на адвокатски услуги, се следва сума, пропорционална на отхвърлената част от жалбата, а именно 300 лв. от общо 600 лв., платени за адвокатско възнаграждение.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, във връзка с чл. 63, ал. 1, изр. второ от ЗАНН съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 20001589 от 05.01.2021г. на Софийски районен съд, НО, 129-ти с-в, постановено по н.а.х.д. № 8117/2020г., с което е отменено Наказателно постановление № 22-006734/09.06.2020г., издадено от директора на Дирекция „Инспекция по труда“ – С., с което на основание чл. 414, ал. 1 от Кодекса на труда на [фирма] (с предишно наименование [фирма]), ЕИК[ЕИК], е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 10 000 лв. за извършено нарушение на чл. 402, ал. 2, вр. с ал. 1, т. 2 от КТ.

И вместо него

ИЗМЕНЯ Наказателно постановление № 22-006734/09.06.2020г., издадено от директора на Дирекция „Инспекция по труда“ – С., КАТО НАМАЛЯВА размера на наложената имуществена санкция от 10 000,00 лева на 5 000,00 /пет хиляди/ лева.

ОСЪЖДА [фирма] (с предишно наименование [фирма]), ЕИК[ЕИК], ДА ЗАПЛАТИ на Дирекция „Инспекция по труда“ – С., сумата от 50 (петдесет) лева за юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА Дирекция „Инспекция по труда“ – С. ДА ЗАПЛАТИ на [фирма] (с предишно наименование [фирма]), ЕИК[ЕИК], сумата от 300 (триста) лева за платено адвокатско възнаграждение.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.